

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV
A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2020. AUGUSZTUS 24-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2020. augusztus 24. 15 óra

Jelen vannak: Dr. Rádi Péter elnök
Dr. Bozsóki Éva
Dr. Fábián Adrián
Dr. Lugossy-Sági Krisztina
Dr. Szalay Tamás
Dr. Tóta Áronné
Dr. Avarkeszi Dezső
Dr. Borbély Andrea
Dr. Fazekas Tamás
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András

Dr. Gáva Krisztián
Dr. Sóskuti-Varga Gergely főosztályvezető
az NVI munkatársai

Távolmaradás:

Dr. Sasvári Róbert
Dr. Bodolai László
Dr. Sárhegyi Zoltán

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesét, valamint az Iroda munkatársait. Megállapítja, hogy a Bizottság 11 fővel határozatképes. A kiküldött meghívóban eredetileg egy pont, az országos népszavazási kezdeményezések elbírálása szerepelt, azóta érkezett egy jogorvoslati kérelem az időközi választáson, ennek megfelelően most két napirendi pontot javasol elfogadásra.
Dr. Litresits András NVB tag: A Bizottság ügyrendje alapján a jegyzőkönyvi

döntéssel a Bizottság fogalmazhat meg sajtóközleményt. Javasolja, hogy a Bizottság adjon ki egy sajtóközleményt a Belorusz választási bizottság részére.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Elsőként az általa ismertetett napirendi pontokat szavazásra bocsátja.

Szavazás

A Bizottság 11. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 11 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül megállapítja az alábbi napirendet:

- I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása
- II. Jogorvoslati kérelem elbírálása

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Szavazásra bocsátja a Dr. Litresits András által javasolt napirendi pont felvételét.

Szavazás

A Bizottság 12. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 8 nem, 3 igen szavazattal a javasolt napirendi pontot nem kívánja napirendre venni.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Tájékoztatja a Bizottságot Dr. Boda Pál korábbi bizottsági tag életének 65. életévében, 2020. augusztus 10-i elhalálzásáról. Dr. Boda Pál munkáját ezúton is köszöni, családjának pedig a Bizottság nevében is részvétét fejezi ki. Kéri, hogy a Bizottság egy perces néma felállással emlékezzen meg Dr. Boda Pál volt tagtársukról.

- I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

1. Magyar Szocialista Párt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Ismerteti a benyújtott kérdést, miszerint *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a természetes tavak melletti köztulajdonban álló strandokra történő belépésért ne kelljen (belépő)díjat fizetni?”*

Dr. Sóskuti-Varga Gergely főosztályvezető: Szervező a népszavazásra javasolt kérdést 2020. július 28-án személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt. Javasolja, hogy a Bizottság az Alaptörvény módosítása, mint tiltott tárgykörbe ütközést, valamint a népszavazási egyértelműség követelményének teljesülését vizsgálja meg a népszavazásra javasolt kérdés kapcsán.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A Szervező képviselőjében jelen van egy meghatalmazott, aki fel kíván szólalni. A Bizottság ügyrendje szerint szavazásra bocsátja, hogy a Bizottság kíván-e megszólalási lehetőséget biztosítani a megjelölt meghatalmazott részére.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 nem és 5 igen szavazattal a megszólalás lehetőségét nem kívánja biztosítani.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A határozattervezet szerint javasolja a Bizottság részére a népszavazási kérdés hitelesítésének megtagadását. Elsődlegesen azért, mert a kérdés kizárt tárgykörbe, nevezetesen az Alaptörvény módosításába ütközik, így nem bocsátható országos népszavazásra. A tervezet részletesen bemutatja a helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályozását, amelyek szerint a helyi közügyek gyakorlása a helyi önkormányzatok alkotmányos joga, mégpedig abban a keretrendszerben, amit az Alaptörvény, illetőleg a helyi önkormányzatokról szóló törvény meghatároz. Mivel a természetes tavak mellett álló, illetőleg ott fekvő strandok döntő többsége az önkormányzatok tulajdonában van, ezért a jelen kérdés tekintetében az önkormányzatokkal kapcsolatos szabályozást, illetve az önkormányzatok tulajdonával kapcsolatos törvényi jogszabályi előírásokat kell vizsgálni. Az önkormányzatok tulajdonával kapcsolatos szabályokat is az Alaptörvény rendezi keretjelleggel és megállapítja, hogy az önkormányzati vagyon nemzeti tulajdon, amelynek a kezelésére, illetőleg a vagyonnal való gazdálkodásra vonatkozóan a nemzeti vagyonról szóló törvény rendelkezései irányadóak. A nemzeti vagyonról szóló törvény szerint az önkormányzati vagyon törzsvagyonból és üzleti vagyonból áll. A törzsvagyon forgalomképtelen, illetőleg korlátozottan forgalomképes vagyó, a kérdésben foglalt ingatlanok, mint vagyontárgyak az üzleti vagyon körébe tartoznak, amelyekkel a helyi önkormányzatok a vonatkozó keretszabályok keretei között, az általuk meghozott helyi önkormányzati rendeletben foglaltak szerint szabadon gazdálkodnak. Természetesen a törvény által meghatározott keretek között, tehát felelős módon és rendeltetésszerűen kell gazdálkodniuk az üzleti vagyonnal is. A kérdésben foglalt jogalkotás viszont ennek a tulajdonosi joggyakorlásnak állítana korlátot, miszerint az ilyen ingatlanok használatáért az önkormányzatok nem szedhetnének belépési díjat. Ilyen esetben a vonatkozó Alkotmánybírósági határozatok és joggyakorlat alapján, mivel alapjog korlátozásról van szó, azt kell vizsgálni, hogy létezik-e olyan közérdek, amely az alapjog korlátozásnak legitimitást nyújt, illetőleg egy ilyen korlátozás arányos és szükséges-e az Alaptörvény rendelkezései keretében. Jelen esetben a kérdés nem ad semmiféle eligazítást, illetőleg tájékoztatást arra vonatkozólag, hogy mi lenne az a közérdek, amely miatt a helyi önkormányzatoknak a tulajdonosi jogait korlátozni kellene. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság és a vonatkozó gyakorlat szerint lehetséges a tulajdonjog korlátozása, például a helyi önkormányzatok tekintetében ez megtörtént a köznevelési intézmények vonatkozásában. Ebben az esetben azonban az állami feladatvállalás, illetőleg a vonatkozó rendszer teljes megváltozása az azzal kapcsolatos finanszírozási

feltételek megváltoztatása indokoltá és arányossá tette az Alkotmánybíróság határozata alapján ezt a fajta korlátozást. Jelen esetben azonban ilyen változásról nem tudunk. Állami feladatvállalásról a strandok tekintetében nincsen jelenleg döntés vagy érvényes jogszabály, így megállapítható, hogy a strandhasználattal kapcsolatos kérdés, az a helyi közügyek keretébe tartozó kérdés, amelynek vonatkozásában a helyi választópolgárok közössége a közvetett demokrácia eszközein keresztül, tehát a képviselőtestületen keresztül, önkormányzati rendeletek útján jogosult alapvetően dönteni, de az sem kizárt, hogy az Alaptörvény által lehetővé tett helyi népszavazás keretében közvetlen hatalomgyakorlás útján döntsenek a helyi választópolgárok. A jelen kezdeményezés eredményeként azonban éppen a helyi választópolgárok lennének kisebbségben és lényegében kizárva abból a döntésből, hogy a területükön fekvő ingatlanokkal, milyen módon rendelkezzen az önkormányzatuk. Ennek megfelelően tehát a kérdéssel kapcsolatos jogalkotás csak Alaptörvény módosításával lenne lehetséges, ez pedig az Alaptörvény szerint kizárt népszavazási tárgykör. Ugyanakkor az egyértelműség vonatkozásában is számos kétség merül fel a kérdéssel kapcsolatban. Egyrészt az önkormányzatok, ahány önkormányzat annyiféleképpen gondoskodnak a költségvetési bevételeikről, amennyiben ez nem a belépődíjak befizetése útján történik, akkor a gyakorlat szerint más megoldásokat szoktak választani. Akár az önként vállalt feladatok megszüntetésével vagy költségvetésének megkurtításával, akár olyan módon, hogy például a szabad strandokon az öltözőért vagy az illemhely használatáért díjat szednének, adott esetben az ott működő vendéglátó ipari egységek bérleti díjai növekednének, amelyek beépülnének feltehetően az általuk alkalmazott árakba. Tehát mindez a finanszírozási és anyagi következmény a kérdés vonatkozásában nem feltétlenül lenne átférhető arra is figyelemmel, hogy itt nem egy önkormányzatról, hanem nagyon sokféle önkormányzatról, különböző anyagi helyzetű, különböző lehetőségek mentén gazdálkodó önkormányzatokról van szó, akik feltehetően eltérő finanszírozási módszereket vennének igénybe a kieső bevételek biztosítására. Ugyanakkor az is kérdés a népszavazásra javasolt kérdés tekintetében, hogy egy érvényes és eredményes népszavazás esetében, amennyiben a nem szavazatok kerülnének többségbe, akkor egészen pontosan minek kellene történnie, nem biztos, hogy ebben lenne egyetértés akár a Bizottságban is, hogy egyáltalán keletkezne-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, akkor milyen tartalommal. Adott esetben olyan tartalommal, hogy minden egyes működő strand esetében belépődíjat kell szedni, még azon esetekben is, ahol a mai napon ezek a strandok belépődíj nélkül működnek, hiszen a nem válasznak lehet ilyen értelmezése. Minderre figyelemmel javasolja a népszavazási kérdés hitelesítésének a megtagadását.

Dr. Litresits András NVB tag: Méltatlannak tartja azt a hozzáállást, hogy a megjelenő képviselőnek a Bizottság nem ad szót, legyen az pártpolitikus vagy civil személy. Valaki egyszer eljön, beadott egy népszavazási kezdeményezést, úgy véli, jár neki a kettő perc, annyi, mint a Bizottsági tagoknak, nem pedig mint az előterjesztésnek. Amit az utolsó pillanatban kaptunk meg, nem is az ügyrendnek megfelelően nem is meghívó mellé, eléggé nyögvenyelős lett. Felveti, hogy mindenki képzelje el, milyen lenne a

jelenlegi ülés Horvátországban vagy Franciaországban. Meglátása szerint eléggé vicces képeket kapnának, hogy egyáltalán ilyen kérdésekről beszélni kellene. Kizárólag a jogi érvekre kitérve, véleménye szerint a tervezet legutolsó érvelése kiemelkedően nonszensz volt, hogy a nemek kerüljenek többségbe, és abból az következne, hogy fizetni kelljen olyan helyeken, ahol nem kell. Ez nonszensz, a kérdésben az van, hogy ne kelljen belépő díjat fizetni, nincs olyan népszavazás törvényi rendelkezés, amiből az következne, hogy a nem is lenne eredményes, hogy a nemek többsége esetén ez fakadna belőle. Az, hogy Alaptörvény módosítással járna és az önkormányzatoknak a tulajdonát aránytalanul korlátozná, szintén a vicc kategória, belépőkről beszél a kérdés. Nem az elvont gépjárműadókról, semmilyen aránytalanság nem mutatható ki ebben a témában. Nem azt mondja ez a kérdés, mit ne tegyen vagy tegyen az önkormányzat a tulajdonával, hanem legyen szabad a Balaton és legyenek szabadok azok a tavak, Tisza tó és társaik, ahova be tud lépni az ember.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Egyetértését fejezi ki Dr. Litresits András által elmondottakkal. Pár gondolattal egészítené ki, az egyik az önkormányzati tulajdonnal kapcsolatban. Nagyon furcsának találja, hogy amikor 2020-ban jogokat vesznek el a települési önkormányzatoktól vagy a megyei önkormányzatoknak adják, amikor az adóbevételek jelentős részétől megfosztják az önkormányzatokat. A másik kiegészítése az egyértelműséggel kapcsolatos, meglátása szerint a [30] bekezdésben és az azt követő bekezdésekben nagyon rossz érv hangzik el, hogy azért mert a törvényalkotó számára két különböző megoldás a lehetőség egy sikeres népszavazás után, ettől még nem lesz egyértelmű a kérdés feltevése. Ha mind a két megoldás törvényes és mind a két megoldás megfelel a népszavazáson kialakult döntésnek, azzal nem lehet indokolni, hogy nem egyértelmű a kérdés. Utolsónak a [33] pontot emeli ki, amelyet mélypontnak tart a Bizottság indoklásai közül, ha azt veti fel, hogy ha nem sikeres a népszavazás, akkor pont az ellenkező megoldásra köteles törvényt alkotni az Országgyűlést. Azt kéri, ha a többség el is fogadja ezt a javaslatot, akkor legalább ez a pont kerüljön ki a határozatból.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Felhívja a figyelmet arra, hogy a tervezetben érvényes és eredményes népszavazásról esik szó, hiszen mind a két válasz esetén lehetséges érvényes és eredményes népszavazás, tehát nem sikertelen népszavazásról volt szó.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Máshonnan megközelítve, két dologra szeretné felhívni a Bizottság figyelmét. Az egyik a helyi népszavazás érintettsége. Hogyha egyetlen egy tőről szólna ez a kérdés, akkor talán még kimutatható egyetlen önkormányzat és helyi népszavazás, de itt általános kérdéssről van szó, a nemzeti vagyonról szóló törvény is általában kezeli a természetes tavakat és nem egy önkormányzatra lebontva, tehát ennyit az Országgyűlés hatásköréről és a helyi népszavazásról. A másik pedig, hogy valóban egy önként vállalt feladatról és vállalkozói tevékenységről van szó, amelynek folytatására a Möt. és a Mvtv. is számos korlátozást vezet be. Ez pont a tizenkettedik lenne a sorba. Egy érvényes és eredményes népszavazás folyamányaként egész

egyszerűen az Mvtv.t kell ezzel a fél mondattal módosítani, így részéről nincs kifogása a hitelesítésnek.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Jelzi, hogy az Országgyűlés hatáskörének hiánya a tervezetben nem merült fel.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Csatlakozni szeretne az elmondottakhoz, kiemelné, hogy a [30] pontot ő sem tartja vállalhatónak, amennyiben a Bizottság támogatná a tervezet, Dr. Avarkeszi Dezsővel egyetértve kéri, hogy legalább ez a pont kerüljön ki a határozatból.

Dr. Litresits András NVB tag: Kiemeli, hogy még talán az nem került szóba, hogy a tervezet szerint azért is problémás lenne ez az országos népszavazás -bár megjegyzi, hogy szerinte ilyen vizsgálati köre a Bizottságnak nincs-, hogy több strandnál a helyi lakosoknak ingyenesen biztosítják már a belépést és akkor felvetődik, hogy az ő szavazatikkal mi lenne. Véleménye szerint ez egy nagyon szép mese lett, meg egy ilyen eltérő gondolatokat megjelenítő határozattervezet lett, de ahogyan Dr. Fábrián Adrián is elmondta, nem helyi önkormányzatokról van szó, nem helyi ög. A jogszabályi hierarchiát talán nem kell elmondani, hogy Alaptörvény után jön törvény és alatta a helyi önkormányzati rendeletek. Ha az Országgyűlés úgy döntene, hogy az ingyen sör járna mindenkinek, akkor az ingyen sör járna mindenkinek. Az más kérdés, hogy a Kormány vagy az Országgyűlés költségvetési fedezetet is ad-e, adna-e az önkormányzatoknak, hogy meglegyen az ingyen sör, de ez megoldható jogilag.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Döntően a tervezet elleni érvek hangzottak el, kiemelve a [33] ponttal szembeni ellenérveket. Továbbra is egyetért ezzel a felvetéssel, ugyanis, ha a többség nem ért egyet azzal, hogy ne kelljen belépődíjat fizetni, az jelent valamit, feltehetően azt, hogy a többség az kívánja, hogy fizessenek belépődíjat az emberek. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen, 5 ellenszavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a természetes tavak melletti köztulajdonban álló strandokra történő belépésért ne kelljen (belépő)díjat fizetni?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

2. Magyar Szocialista Párt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Ismerteti a benyújtott kérdést, miszerint *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés a természetes tavak melletti köztulajdonban álló strandokra a 2020. augusztus 01. napján fennálló állapothoz képest építési és változtatási tilalmat rendeljen el?”*

Dr. Sóskuti-Varga Gergely főosztályvezető: Szervező a népszavazásra javasolt kérdést 2020. július 28-án személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt. Javasolja, hogy a Bizottság az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozás vizsgálata, az Alaptörvény

módosítása mint tiltott tárgykörbe ütközést, valamint a népszavazási egyértelműség követelményének teljesülését vizsgálja meg a népszavazásra javasolt kérdés kapcsán.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A határozattervezet szerint javasolja a Bizottság részére a népszavazási kérdés hitelesítésének megtagadását. Szemben az előző kérdéssel, jelen esetben az országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozás vizsgálata is indokolt, figyelemmel arra, hogy a településrendezési feladatok körében az építési törvény szabályozza a kérdésben foglalt tilalmakat, nevezetesen az építési és változtatási tilalmat. A változtatási tilalom tekintetében az építési törvény úgy rendelkezik, hogy azt a helyi önkormányzat rendelheti el, mégpedig a helyi építési szabályzat megalkotásának dőszakára, annak hatálybalépéséig, de legfeljebb három évig lehet előírni az érintett területre. Az építési korlátozást, az építési tilalmat, illetőleg annak szabályozását az építési törvény a Kormány hatáskörébe utalja származékos jogalkotási körben és az ebben a hatáskörben megalkotott 24/2009. (IX.30) NFGM rendelet szabályozása alapján építési tilalmat a helyi önkormányzat, illetve állami hatóságok rendelhetnek el. Ennek megfelelően a Bizottság állandó gyakorlata szerint a származékos jogkörben megalkotott szabályozásra tekintettel, illetve arra figyelemmel, hogy az Országgyűlés ebben a tekintetben törvényhozási, szabályozási jogköréről már jogalkotás útján lemondott, megállapítható hogy az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozás, mint követelmény nem áll meg. Ezen túlmenően Alaptörvény módosításával kapcsolatos tiltott tárgykörbe, illetőleg népszavazásból kizárt tárgykör. Az előző népszavazási kezdeményezés vonatkozásában ismertetett módon, illetőleg tartalommal ebben az esetben is megfelelően irányadó, tehát olyan megjelölt közérdek hiányában, amely az alapjog korlátozását indokolná, vagy amelynek tükrében vizsgálható lenne a korlátozás arányossága és szükségessége, ennek hiányában a kérdés nem bocsátható népszavazásra és csak Alaptörvény módosítással lenne feloldható ez a helyzet. A népszavazási egyértelműség követelménye tekintetében is aggályok merülnek fel a kérdéssel kapcsolatban, amelyeket a tervezet részletesen kifejti. Ennek körében különösen ki kell emelni, hogy jelenleg a változtatási és építési tilalom szabályozása egészen más tartalmat tulajdonít ezeknek a tilalmaknak, mint amelyet a népszavazási kérdés feltételez. A változtatási tilalmat a helyi önkormányzat ideiglenesen rendelheti el a helyi építési szabály megalkotásáig és az folyamatosan felül kell vizsgálni, és amennyiben az elrendelés okai megszűntek, azonnal meg kell szüntetni magát a tilalmat is. Ugyanez érvényes az építési tilalomra is, azt is csak indokolt esetben, megfelelő feltételek fennállása esetén lehet elrendelni. Mindezen tilalmaknak jelenleg az alanya az önkormányzat, tehát az önkormányzat rendeli el természetes és jogi személyek tulajdonában álló ingatlanokra, nem pedig a saját tulajdonában álló területekre. Ez a fajta szabályozás, amit az Országgyűlésnek meg kellene alkotnia, az megfordítja ezt a helyzetet, igazából maguk a helyi önkormányzatok lennének ennek a korlátozásnak az alanyai és az ő tulajdonukban álló ingatlanokra lennének érvényesek ezek a tilalmak. Azok az okok, amiket már korábban is említett, például megfelelő kényszerítő okok fennállása, az állandó felülvizsgálat kötelezettsége, ezek sem tudnának ebben az értelmezési

tartományban fennállni. A változtatási tilalom esetében pedig az az előírás, hogy legfeljebb három évig állhat fent és folyamatosan felül kell vizsgálni, ez még a népszavazási kötderő értelmezésekor is problémákat vet fel, ami az egyértelműség vonatkozásában a tervezetből ki is derül. Emellett az is kérdés, hogy a 2020. augusztus 1-jei dátum meghatározása kapcsán, amely a kérdésben szerepel, egészen pontosan mi történne az ezt követően az ezen ingatlanokon létesített vagy végrehajtott építési tevékenységek eredményével, épületekkel arra is figyelemmel, hogy a tervezet által bemutatott eljárási határidőkből következően a népszavazásra legkorábban 2021 elején-közepén kerülhetne sor. Tehát a népszavazási kérdés szerinti jogalkotás is csak a 2021-es év második felében következhetne be, addig pedig semmiféle érvényes tilalom nem köti az önkormányzatokat, hogy ezeken a területeken bármely építési tevékenységek hajtsanak végre, így az időközben létrehozott épületekre vonatkozóan a visszamenőleges jogalkotás tilalma is felmerülhet. Mindezekre figyelemmel javasolja a kérdés hitelesítésének a megtagadását.

Dr. Litresits András NVB tag: Álláspontja szerint határozattervezet indokolása eléggé nyögve-nyelős lett. Az, hogy az Országgyűlés ne dönthetne olyan kérdéskörben, amiről vannak kormányrendeletek, ez egy régi vita. Amikor volt egy olyan MSZP-s népszavazási kérdés, hogy Felcsúton állami közpénzből ne épüljön stadion, akkor a Kúria leírta az indokolásának [6] pontjában, hogy esetenként el kell dönten, hogy van-e vagy sincs, nem lehet azt mondani, hogy nincs, hiszen józan paraszti ész alapján azért van törvény, azért van kormányrendelet, mert az Országgyűlés úgy döntött. Ezt az Országgyűlés vissza is veheti, dönthet másképpen is. Annak a legegyszerűbb cáfolata, hogy miért nem helyes ez a logika az az úgynevezett Balaton törvény. A Balaton törvénynek nem az a címe, hanem az a címe, hogy a 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről. Az Országgyűlés - figyelemmel az ország általános és egyes térségeinek kiemelkedő gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésére, és arra, hogy e fejlődéshez a véges és nehezen megújuló táji, természeti, környezeti és épített környezeti értékek hozzájárulása elvitathatatlan - az ország kiegyensúlyozottabb területi fejlődése, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi irányítása, az okszerű és takarékos területhasználat, valamint a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság megőrzése érdekében, az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban lefektetett területhasználati elvekkel összhangban a területhasználat módjáról és szabályairól a következő törvényt alkotja. Itt van egy élő példa, lehet törvényt alkotni, ez az úgynevezett Balaton törvényként szerepel, de nem csak arra vonatkozik. Tehát, ha az Országgyűlés úgy dönt, hogy meg szeretné védeni a Balaton és az egyéb tavakat, megtehetné.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Az egyértelműség kérdésével kapcsolatban, illetve az Alaptörvénybe ütközéssel kapcsolatban elmondja, hogy ugyanazt tudná elmondani, mint az előző kérdéssel kapcsolatban. Az Országgyűlés feladat- és hatáskörével kapcsolatban egyetértését fejezi ki Dr. Litresits Andrással.

Dr. Litresits András NVB tag: Két észrevételt fogalmaz meg a 2020. augusztus 1-jei időponttal kapcsolatban. A vasárnapi boltzárral kapcsolatban az Országgyűlés hirtelen meggondolta magát és döntött a vasárnapi boltzár megszüntetéséről. Nyilvánvalóan ennek a kérdésnek is lehet ilyen jogi sorsa, a kezdeményezőt nem lehet attól elzárni, hogy egy dátumot meghatározzon. Tudjuk, hogy mikor lehet ebből effektíve népszavazás, ha itt az Országgyűlés maga nem veszi a bátorságot és a fáradságot, hogy ezt megváltoztassa. Meglátása szerint a törvényeknek a végén vannak átmeneti rendelkezések, nyilvánvalóan azt az időszakot, amit esetleg szintén bátor politikusok és polgármesterek megtennék, hogy tudják, hogy már gyűjtenek aláírásokat, de akkor is bizonyos igényeket kielégítendően hoznának döntéseket, annak is többféle jogi eljárás lehetne a tárgya.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Két ellenző vélemény hangzott el, a hallgatag többség nem szólalt meg ezúttal sem, így a szavazás során derülhet ki, hogy mit támogat a többség.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 7 igen, 4 ellenszavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés a természetes tavak melletti köztulajdonban álló strandokra a 2020. augusztus 01. napján fennálló állapothoz képest építési és változtatási tilalmat rendeljen el?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

3. Magyar Szocialista Párt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Ismerteti a benyújtott kérdést, miszerint *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés a természetes tavak melletti köztulajdonban álló strandokra elidegenítési és változtatási tilalmat rendeljen el?”*

Dr. Sóskuti-Varga Gergely főosztályvezető: Szervező a népszavazásra javasolt kérdést 2020. július 28-án személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt. Javasolja, hogy a Bizottság az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozás vizsgálata, az Alaptörvény módosítása mint tiltott tárgykörbe ütközést, valamint a népszavazási egyértelműség követelményének teljesülését vizsgálja meg a népszavazásra javasolt kérdés kapcsán.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A határozattervezet szerint javasolja a Bizottság részére a népszavazási kérdés hitelesítésének megtagadását. Az előző tervezettel szinte azonos módon, itt is az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozás kérdésének vizsgálata merül fel legelőször, hiszen a változtatási tilalom itt is szerepel a kérdésben, és ahogyan az előző kérdésnél, ismertette a jogi szabályozást, az építési törvény vonatkozó rendelkezése a helyi önkormányzatok hatáskörébe utalja a változtatási tilalom elrendelését, illetőleg az azzal kapcsolatos feltételek meghatározását, így az Országgyűlés már lemondott erről a szabályozásról, ennek megfelelően a kérdés nem tartozik az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe. Az Alaptörvény módosítása, mint

tiltott és népszavazási körből kizárt tárgykör jelen esetben is az előző két kérdéssel azonos módon merül fel, tekintettel a helyi önkormányzatok tulajdonhoz való joga, illetőleg annak korlátozása ebben a kérdésben is ugyanúgy tárgyként szerepel. Az elidegenítés és a változtatási tilalom minden esetben korlátját jelentené az önkormányzati tulajdonnal történő rendelkezés jogának és egy ilyen korlátozás arányossága megjelölt közérdek, illetve más érvényesítendő alapjog hiányában jelenleg nem állapítható meg, így csak az Alaptörvény módosításával lenne feloldható egy ilyen kérdés, ez viszont kizárt tárgykör népszavazás vonatkozásában. A népszavazási egyértelműség tekintetében a tervezet részletezi azokat a felmerült aggályokat, amelyek a kérdés vonatkozásában fent állnak. Ugyanúgy ahogyan az előző kérdésnél, a jelen esetben is a változtatási és elidegenítési tilalom jelenlegi szabályozásának a megváltoztatása lenne szükséges ahhoz, hogy az Országgyűlés a kérdésben foglalt jogalkotásnak eleget tegyen, hiszen ezeket a definíciókat a kérdés a jelenlegi jogszabályok tartalmától eltérő vonatkozásban használja. Változtatási tilalom esetében az előző kérdés vonatkozásában is elmondta, hogy itt a helyi önkormányzatnak van korlátozott joga és milyen feltételekkel jogosult ezt elrendelni és milyen időtartamban és nem pedig a helyi önkormányzat alanya egy ilyen tilalomnak. Az elidegenítési tilalom pedig a Ptk.-ban szabályozott tulajdonjog korlátozás, amely szerződéssel köthető ki alapvetően, de jogszabály is megállapíthat elidegenítési tilalmat, azonban ezen esetben is szerződéses elidegenítési tilalomra vonatkozó szabályok az irányadók, nevezetesen az, hogy az elidegenítési tilalom, minden esetben valamilyen jog biztosítására jegyezhető be egy adott ingatlanra, ilyen esetben terhelhet egy ingatlant, jellemzően ez jelzálogjog szokott lenni. Az alapvető szabály, hogy csak a biztosított jog fennállásának időtartamára lehet elidegenítési tilalmat kikötni. Ez egy származékos jog, nem pedig egy önálló absztrakt intézmény. Amennyiben ez a biztosított jog megszűnik, az elidegenítési tilalom is megszüntetésre kell, hogy kerüljön. Ez a jelenlegi szabályozás tartalma, ami viszont nem feleltethető meg a kérdésben foglalt jogalkotási kezdeményezésnek, hiszen ebben az esetben nem lehetne tudni, hogy mi az elidegenítési jog korlátozásának az alapja, mi az a jog aminek a biztosítására ez a korlátozás szolgálna, így a változtatási tilalommal együtt gyakorlatilag a teljes jogintézmény újrainrása, szabályainak, a definícióinak az újra meghatározására lenne szükséges egy eredményes jogalkotáshoz, amennyiben egy népszavazás lezajlana és az Országgyűlést törvényhozásra köteleznék. Mindezek alapján javasolja a kérdés hitelesítésének a megtagadását.

Dr. Litresits András NVB tag: Emlékezteti a Bizottságot egy korábban megalkotott, Pláza stop néven elhíresült törvényre, aminek alapjaként a képviselők eldöntötték, hogy pláza stopot szeretnék és ennek eredményeként az építési törvényt módosították. Tehát az indokolással szemben az volt a jogi megoldás, hogy az építési törvényt módosították és kormányrendelettel szabályozták, hogy pláza stop törvénynek érdemben helyet biztosítsanak a jogszabályok között. Az, hogy az elidegenítési és változtatási tilalommal kapcsolatban új fogalmakat kellene generálni a jogban és hogy ez a zálogjoghoz hogyan kapcsolódik, ezekről lehetne tudományos cikket írni, de meglátása szerint a népszavazási törvényben előírt egyértelműségnek

a kérdés megfelel. Nyilvánvalóan az a cél, hogy a közvagyon integritása megmaradjon, tehát ne lopkodják szét az önkormányzati tulajdont, ne tudják azt eladni. Hacsak az elmúlt hetekben belegondolunk, sajtóhírekben többször szerepelt, hogy eladták, mert valaki úgy gondolta, hogy eladjuk és fejlesztjük. Aki ebben az országban él, az pontosan tudja, hogy miről van szó. Erre azt mondani, hogy nem egyértelmű a kérdés és hogy nem tudjuk mire gondolt a költő és hogy olyan fogalmakat kellene megalkotni, ami alapján nem lenne egyértelmű, gyakorlatilag kvázi törzsvagyonba kerüljön a strand is, hogy ne tudja eladni az önkormányzat, hogy az megmaradjon a közösen, ez a napnál világosabb. De eldönti majd ezt a Kúria.

Dr. Borbély Andrea NVB tag: Véleménye szerint is egyértelműségi problémák vannak. Az előző kezdeményezés és a jelenleg tárgyalt kezdeményezés között igenis jelentős különbség van, ugyanis itt a kérdésben az szerepel, hogy a köztulajdonban álló strandokra elidegenítési és változtatási tilalmat rendeljen el, ez két különböző korlátozás. Az egyik ingatlan nyilvántartási, a másik pedig építészeti korlátozás. Egy strandra elidegenítési tilalmat nem lehet bejegyezni, legfeljebb egy ingatlanra. Tehát értelmezhetetlen valójában ez a kérdésfeltevés, a változtatási tilalom pedig építészeti jogi dolog. Minimum két különböző kérdés szerepel ebben a megfogalmazásban és emiatt értelmezési problémákat vet fel.

Dr. Litresits András NVB tag: Reflektálva Dr. Borbély Andrea hozzászólására, felveti a kérdést, hogy hogyan lehetne úgy megfogalmazni a strandokat jogilag és a magyar nyelvtan szabályai szerint, hogy az a választópolgári egyértelműségnek megfeleljen. Meglátása szerint ez a kérdés megfelel, mindenki tudja, hogy strandokról van szó, persze ezt körbe lehet írni különböző ingatlanok, bár tudomása szerint nincs is olyan egyértelmű fogalom a strandokra, amely kifejtene, hogy az milyen ingatlan.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Kiemeli, hogy az elsőként tárgyalt határozattervezetben hivatkozásra került az a kormányrendelet, ami a fürdőhelyek létesítésével és működtetésével kapcsolatos, ezen jogszabály egyértelműen meghatározza a tárgyban hivatkozott fogalmat, tehát alapvetően van ilyen fogalom, azt nem kell kitalálni. Függetlenül ettől is azonban tény, hogy nem a bizottság feladata, hogy megfogalmazzon szabatos, hitelesítésre alkalmas kérdéseket.

További kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen, 5 ellenszavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés a természetes tavak melletti köztulajdonban álló strandokra elidegenítési és változtatási tilalmat rendeljen el?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

II. Jogorvoslati kérelem elbírálása

I. A FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség által a Borsod-Abaúj-Zemplén megye 6. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 9/2020. (VIII. 19.) számú határozata ellen benyújtott fellebbezés elbírálása

Dr. Sóskuti-Varga Gergely főosztályvezető: A Jobbik Magyarországért Mozgalom 2020. augusztus 18-án kérte jelölő szervezetként való nyilvántartásba vételét a Borsod-Abaúj-Zemplén megye 6. számú országgyűlési egyéni választókerületében 2020. október 11. napjára kitűzött időközi választáson. A P1 nyomtatvánnyal egyidejűleg a bejelentkezés alkalmával csatolásra került a párt elnökhelyettesének aznap kelt nyilatkozata is, amelyben előadta, hogy „a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készütségről törvényben foglaltak szerint a képviselőinek megbízatása a veszélyhelyzet megszűnését követő 90. napig fennmarad, tehát azon a napon is fennállt. A Borsod-Abaúj-Zemplén megye 6. számú OEVB megállapította, hogy a jelölő szervezet képviselőjeként megjelölt személy megbízása 2020. május 12-én valóban megszűnt, azonban a hivatkozott törvényre tekintettel úgy állapította meg, hogy a bejelentését a jogszabályi követelményeknek megfelelőnek találta, így a Jobbik Magyarországért Mozgalom elnevezésű szervezetet mint jelölő szervezetet nyilvántartásba vette. Beadványozó 2020. augusztus 21-én nyújtotta be a fellebbezését a döntés ellen, érintettsége igazolására többek között kifejtette, hogy az OEVB jelölő szervezetként nyilvántartásba vette az időközi egyéni országgyűlési képviselő-választáson. Beadványában egyebek mellett kifejtette, hogy a Jobbik döntéshozó szervi ülésére 2020. január 25-én sor került, amelyen a kongresszusi küldöttek új elnökséget választottak, és ezeket az új vezetőket szerepelteti a Jobbik a nyilvánosság számára is elérhető felületein. Hozzátette, hogy a Jobbik számára a változásbejegyzési kérelem benyújtására a határidő 2020. március 25-én járt le és ezeket a beadványokat a párt kizárólag elektronikus úton terjesztheti elő a bíróság részére, tehát a veszélyhelyzet sem akadályozhatta a Jobbikot abban, hogy a Kongresszusi döntéseknek megfelelő változásokat a civil szervezetek bírósági nyilvántartásába való bejegyzése érdekében intézzék. Álláspontja szerint aggályos a Jobbik által benyújtott nyilatkozat az OEVB-nek a veszélyhelyzeti törvényre való hivatkozása, hiszen a Jobbik tisztújító kongresszusa nem maradt el a veszélyhelyzet miatt. Előadta, hogy nincs is, nem is volt hatályban olyan veszélyhelyzetben alkalmazandó jogszabály, ami lehetőséget biztosított volna a jelölő szervezetként történő nyilvántartásba vétel során a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában megjelenő, közhiteles adatok vonatkozásában a választási bizottságok más értelmezést fogadjanak el. Beadványozó álláspontja szerint a korábbi képviselők megbízatása 2020. május 12-én megszűnt, így nem lett volna lehetősége a szervezet bejelentésére. Jogorvoslati kérelmének alátámasztására bizonyítékként csatolta a Jobbik alapszabályának fellebbezésében idézett részeit, a Jobbik honlapjának és más híroldalnak a képkivágását, valamint a Jobbik birosag.hu internetes oldalon szereplő névjegyzéki adatainak képkivágását. Mindezek alapján kérte a Nemzeti Választási Bizottságot, hogy a fellebbezésnek adjon helyt, a jogszabálysértés tényét állapítsa meg és a sérelmezett határozatot változtassa meg,

vagyis a Jobbik jelölő szervezetként történő nyilvántartásba vétele iránti kérelmét utasítsa vissza, a nyilvántartásba vételt tagadja meg. A Nemzeti Választási Iroda a tényállás tisztázása érdekében a mai nap folyamán megkereste a pártot nyilvántartásba vevő Fővárosi Törvényszéket. A Fővárosi Törvényszék válaszában előadta, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalom a tisztújítást 2020. január 25-én tartotta, melyet követően 2020. március 25-én terjesztették elő a változásbejegyzési kérelmet. Mivel a hivatkozott időpontban egy korábbi változásbejegyzési kérelem alapján hozott bírósági határozat még nem emelkedett jogerőre, ezért a tisztújítás alapján kérelmezett változásbejegyzési eljárást a bíróság a korábbi eljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette. Ezt követően a pártot hiánypótlásra hívta fel, amelynek teljesítését követően a későbbi kérelemnek helyt adó határozatot hozott 2020. július 7-én, határozat a válasz megküldésének időpontjában még nem volt jogerős.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A határozattervezet szerint javasolja, hogy a Bizottság az OEBV 9/2020. (VIII. 19.) számú határozatát változtassa meg és a Jobbik Magyarországért Mozgalomnak, a Borsod-Abaúj-Zemplén megye 6. számú országgyűlési egyéni választókerületében a 2020. október 11. napjára kitűzött időközi választáson a jelölő szervezetként való nyilvántartásba vétel iránti kérelmét utasítsa vissza. Az elhangzottak alapján ennek az ügynek az okozza az egyéb nyilvántartásba vételi ügyekhez képest, amelyek a Bizottság előtt az elmúlt időszakban, akár a tavalyi választások kapcsán is megfordultak, egyetlen specialitása van, nevezetesen a veszélyhelyzet időszakának, illetőleg annak a törvényi szabályaira vonatkozó előírások értelmezése, hiszen az teljesen egyértelmű mind a Ve. 133.§ (1) bekezdése, mind pedig az ide vonatkozó Kúria határozatok alapján, hogy a döntéskor a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában bejegyzett adatokat, tehát a közhiteles nyilvántartás adatait kell figyelembe venni. Ennek alapján ugyanis egyértelmű, hogy a párt képviselőinek tisztsége és ezzel kapcsolatosan a képviselői jog is 2020. májusában megszűnt. Azonban a veszélyhelyzet megszűnéséről szóló törvény ebben a tekintetben szintén vizsgálendő, hiszen itt az a kérdés, hogy a törvényi rendelkezések alkalmazásának két előfeltétele fennáll-e. Az egyik, hogy a veszélyhelyzet alatt szűnjön meg a képviselőnek a tisztsége, a másik pedig az, hogy a veszélyhelyzeti rendelkezések alkalmazásával ne kerüljön sor a tisztség betöltésére, illetőleg a képviselői jogról történő rendelkezésre. Azonban a Fővárosi Törvényszék által megküldött iratokból és nyilatkozatokból látható, hogy már 2020. januárjában megtörtént a döntés a képviselők megválasztásáról, ezzel a korábbi elnökség megbízatása és az új tisztségviselők megválasztása önmagában nem a veszélyhelyzet időszakát érintette. A jogerős bejegyzés megírusulása sem a veszélyhelyzet miatt, hanem a változás bejegyzési eljárással kapcsolatos kérdések, illetőleg az azzal összefüggő problémákra figyelemmel állt elő. Ezért lehetséges, hogy a mai napig sincsen bejegyzett képviselője a pártnak. Ennek megfelelően az a feltételrendszer, amely a veszélyhelyzet megszűnéséről szóló törvényben szerepel, és amely a 90 napos meghosszabbításhoz kapcsolódna, jelen esetben, álláspontja és a tervezet álláspontja szerint sem alkalmazható, ennek megfelelően a nyilvántartásba vételi kérelem visszautasításának van helye és ennek elfogadását javasolja.

Dr. Borbély Andrea NVB tag: A határozati javaslattal ellentétben javasolja, hogy a Bizottság hagyja helyben az OEVB döntését, vagy pedig változtassa meg úgy, hogy a rendelkező rész fennmarad, de az indoklási részt módosításra kerüljön. Jelenleg arról kell döntení, hogy a Ve. 119.§ (2) bekezdés szerint a képviseletre jogosult személy jelentette-e be a jelölő szervezetet nyilvántartásba vétel végett. A Ve. 133.§ (1) bekezdése leírja, hogy a választási iroda a bejelentett szervezet létezését, adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrzi, ugyanakkor a Ptk. 13. §-a (2) bekezdése szerint a civil szervezetek bírósági nyilvántartása közhiteles nyilvántartásnak minősül, amely a nyilvántartott jogokat, tényeket, adatokat bizonyítva, illetőleg annak fennállását és valóságtartalmát bizonyítja, de ez ellen a cégnyilvántartási törvényből is adódóan van lehetőség ellenbizonyításra és erről szól a Fővárosi Törvényszék által megküldött levél is, miszerint a képviseleti jog nem a nyilvántartáson, hanem a civil szervezettől eredő felhatalmazáson alapul. Megállapítható a Fővárosi Törvényszék által a Bizottság rendelkezésére bocsátott iratokból, hogy a nyilvántartott adatoknak az időpontja 2020. január 25-i napja, eszerint 2020. január 25-től Gyöngyösi Márton, aki a jelölőszervezet nyilvántartásba vételi kérelmet is aláírta, jogosult volt ennek a benyújtására, hiszen megbízatása 2022.06.30-ig meghosszabbításra került. Fontos különbséget tenni a gyakorlatilag az anyagi jogi tények mint a nyilvántartott adatok változásának időpontja és a nyilvántartásba bejegyzés időpontja között. A tények, tehát Gyöngyösi Márton képviseleti jogosultsága az 2020. január 25-től fennáll, ennek megfelelően, mivel a civil szervezetek bírósági nyilvántartása nem konstitutív, hanem deklaratív hatálya, magyarul nem a bejegyzés hozza létre a jogot, hanem önmagában a civil szervezet kongresszusának a határozata, innentől kezdve gyakorlatilag adminisztratív jelleggel rögzíti a jogváltozás tényét.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Emlékezteti a Bizottságot, hogy a Momentum 2019-es EP választáson történő bejegyzésével kapcsolatban hasonló tényállás mellett ezeket a vitákat a Bizottság lefolytatta, hiszen ott is alapvetően megválasztott tisztségviselőkről volt szó. Abban az ügyben a Kúria határozata kifejezetten utalt is arra, hogy a Ve. előírása a közhiteles nyilvántartás tartalmáról az alapvetően szűkíti a Pt. szerinti vélelmet.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Nem ért egyet a határozattervezettel, javasolja, hogy a Bizottság ne változtassa meg az OEVB határozatát. Hivatkozik a Fővárosi Törvényszék válaszára, amiben kifejtésre kerül, hogy a bíróság bejegyzésétől függetlenül a Ptk. III. 21.§ (3) bekezdése értelmében a vezetői tisztségviselői megbízás, a kijelölt, megválasztott vagy kinevezett személy által történő elfogadásával jön létre és nem pedig a bejegyzéssel. Egyetértve Dr. Borbély Andrea által elmondottakkal, úgy véli, úgy járma el a Bizottság helyesen, ha ezt venné figyelembe. A tervezet a Ve. két paragrafusára hivatkozik, a 119.§-ra ami viszont csak annyit mond, hogy a jelölő szervezetet a képviseletére jogosult személy jelentheti be, illetve a 133.§-ra, ami viszont csak azt mondja, hogy a választási iroda a bejelentett szervezet létezését és adatainak hitelességét a civilszervezetek bírósági nyilvántartásban, a bejelentett jelölt adatait a központi névjegyzékben ellenőrzi. Ez nem ad felhatalmazást

a Bizottságnak arra, hogy megvonja a választáson való részvétel lehetőségét egy törvényesen bejegyzett párttól.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Számára is perdöntő, amit kollégiumvezető helyettes úr a levelében, az utolsó előtti mondatban megjegyzett, amire többen is utaltak. Valószínűleg nem véletlenül írta oda.

Dr. Litresits András NVB tag: Kiemeli, hogy ez a döntés azért is lehet téves, mert ebből az fakad, ha bármely választásnál egy párt nevét, tisztújítás volt és van egy végzés, egy közokirat, ami ugyan még nem jogerős, ami egy technikai kérdés, hiszen a párt saját magát nem fogja fellebbezni, akkor erre azt lehet mondani, hogy nincs törvényes képviselője. Nem csinálhat semmit a párt, mert nincs jogerős végzés. Amikor itt vannak előttünk az iratok, hogy már pedig van és Gyöngyösi Márton esetében folyamatosan fennáll, és amire többen utaltak és a kollégiumvezető helyettes is leírta, nem attól lesz valaki képviselő, tehát nem konstitutív, nem a bejegyzéssel jön létre a képviseleti joga, hanem azzal, hogy megválasztották egy kongresszuson és ezt elfogadta, az elfogadásával jött létre a titulusa. erre azt mondani, hogy márpedig mi úgy értelmezzük, te akkor sem csinálhatsz semmit, mert egyébként és azt gondolja, hogy finoman szólva cinikus a tervezet végén, hogy a párt érdekkörében merültek fel ezek a körülmények, ami miatt nem lettek átvezetve, amikor ott van a kollégium vezető helyettesnek a levele, hogy felfüggesztették ezt az eljárást, aztán utóbb indították el és most, néhány nappal ezelőtt született meg ez a végzés. erre azt mondani, hogy egy felfüggesztett eljárás a párt érdekkörébe tartozik és ők tehetnek róla, finoman szólva nem elegáns. Ezek miatt nem ért egyet a tervezettel.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Maga is abszurdnak tartaná, ha a Bizottság arra az álláspontra helyezkedne, hogy amennyiben a bíróságnak még nincs jogerős döntése, még be nem jegyzett de meg nem választott képviselő ugye nincs a nyilvántartásban, akkor nem csinált semmit ez a párt, legalább a választási eljárás egyik döntő momentuma szempontjából, tehát nem tud a választáson részt venni, mert egy Kúriai hibás döntés azt mondja, hogy akkor nem lehet bejelenteni a pártnak, hogy indul a választáson mert a bíróság nem jegyezte be a képviselőt. Megjegyezi, hogy a civil szervezetek nyilvántartásával megbízott bíróságok ebbéli munkájának sebességétől tenni függővé a választáson induló pártoknak a jelöltindítással kapcsolatos feladati teljesítését az rendkívül visszás lenne, ismerve azt a gyakorlatot, hogy hónapokig képtelenek a bíróságok regisztrálni neveket, nevek változását vagy ugyanazon nevek fenntartását. Nem érti, hogy abban az esetben, amikor a képviseletet valaki eddig is ellátta, akkor a bíróságnak miért kell hónapokig mérlegelni. Ez abszurd. De ha ettől tennék függővé, hogy egy párt mikor tud vagy indulhat-e a választáson, akkor az problematikus lenne az egyik legfontosabb demokratikus jog gyakorlása szempontjából.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Szeretne hozzászólni, mert az elhangzott hozzászólások azt feltételezik, hogy a választási szervek olyan helyzetbe hozhatják magukat, hogy akár a fellebbezési határidő utolsó napján benyújtott fellebbezés kapcsán például a bíróság nem vezet át egy változást, akkor ez a választási eljárás tekintetében, -

miközben a bizottság vagy az iroda elfogad egy ilyen személytől képviseleti jogból eredő meghatalmazást vagy nyilatkozatot- akkor mégis milyen helyzetet eredményezne. Tehát hogyan lehetne kiküszöbölni, hogyha egyébként a bíróság az adott személyeket nem jegyezné be utólag, akkor milyen szabályok szerint lehetne utólag a választási eljárásba belenyúlni egy jelölt vagy egy jelölő szervezet nyilvántartásba vételével kapcsolatban. Azt gondolja, hogy a választási szervek ezt a kockázatot -figyelemmel a rövid eljárási határidőkre és a korlátozott bizonyítási lehetőségekre, a sommás eljárásra - nem vállalhatják fel. A Kúria döntése pontosan ennek az alapelvnek a visszatükröződése: igen is a pártoknak a felelőssége, hogy a bírósági nyilvántartást tartsák rendben, legyen jogerős bejegyzett képviselők, és amikor arról beszélünk, hogy igen, ez a párt érdekkörébe eső körülmény, akkor ez teljesen jogos, hiszen nem a választási szervek felelőssége körébe tartozik, hogy egy párt 60 napon belül miért az utolsó napon nyújt be egy kérelmet, a fellebbezési határidőben miért az adott napon nyújtja be, hogy egy bíróság által megkövetelt hiánypótlást mikor terjeszt elő, ez nem a választási szervek feladata. Itt a közhiteles nyilvántartás adatait kell figyelembe venni, semmi egyéb dokumentumot nem tudunk figyelembe venni.

Dr. Lovas András, NVB tag: Maximálisan egyetért az Elnök Úr által elmondottakkal. Elmondja, hogy a polgárjogi megközelítés szerint van egyfajta logika abban, amit a kollégák mondanak, legalábbis azok szerint, akik a megváltoztatás ellen szóltak. Hozzáteszi, hogy ugyanakkor a Kúria 19.Kvk.35-ös döntése alapján viszont az NVB-nek azt kell követni és ennek alapján teljesen egyértelmű az, hogy itt egy többlet kötelezettsége van a Nemzeti Választási Irodának ezen ellenőrzés során. Ezt az NVB-nek is követnie kell, ezért ebből a szempontból nem olyan egyszerű a helyzet, hogy csak a Ptk.-t kell figyelembe venni. A kúriai döntés az NVB mozgásterét is szűkíti, és erre tekintettel a határozattervezet így helytálló.

Dr. Litresits András NVB tag: Elmondja, hogy ha ennyire rigorózus volt a fellebbezés, akkor ő is rigorózus szemekkel nézte ezt, és a mellékleteit is. Felmerült benne a kérdés, hogy ez a meghatalmazás, amit becsatolt, az mire vonatkozik és kiterjed-e erre az ügyre. Az az álláspontja, hogy nem. A meghatalmazásban egy általános hivatkozás van, és a Ve. 2.1. a) pontja szerinti eljárásokban eljárhat, de egyébként az ahhoz kapcsolódó alkotmánybírósági indítványféle szűklítés ilyen jogorvoslati kérelmet nem tartalmaz. Tehát érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak lenne helye abban a tekintetben, hogy a meghatalmazás nem tartalmazza azt a szót, hogy időközi. Tehát ez egy kiváló FIDESZ-KDNP-s meghatalmazás, ami valamilyen országgyűlési választásokra kiterjed, de időközire nem.

Dr. Bozsóki Éva, NVB elnökhelyettes: Röviden szeretne a hozzászólásokra reagálni. Elmondja, hogy a jogszabályok nem jogosítják fel a választási irodát arra, hogy elfogadjanak egy nem jogerős végzést. A Nemzeti Választási Bizottság ebben az esetben következetesen járt el és mindenképpen javasolja, hogy a jövőben is így járjon el. Felmerült, hogy a bíróságok milyen sokára vezetnek át egy változást, és hogy a pártok addig nem csinálhatnak semmit. Úgy gondolja, hogy ha a pártoknak

nyilvánvalóan ennyire fontos, hogy a változások átvezetésre kerüljenek, akkor az első napon is megtehetők volna ezt. De nem tették meg, hanem a 60. napon nyújtották be. Szeptember 2-án jogerőre emelkedik ez a határozat, így úgy véli, hogy egy ismételt kérelem esetén semmilyen akadálya nem lesz annak, hogy az OEVB a jelölt szervezetet nyilvántartásba vegye.

Dr. Lovas András NVB tag: Elmondja, hogy szeretne reagálni Litresits kolléga azon felvetésére, miszerint nem érvényesek a meghatalmazások a fellebbezés benyújtójának részéről. Hozzáfűzi, hogy ha elolvassa a meghatalmazásokat, akkor látható ugyanis, hogy az utolsó mondat úgy szól, hogy az összes választási szerv és választási ügyekben. Tehát az összes választási ügybe beleértendő az időközi választási ügy is, egyértelműen a meghatalmazás kiterjed erre a fellebbezésre is.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Elmondja, hogy további hozzászólásra nem jelentkezik senki, így a vitát lezárja. Döntően a tervezet ellen hangzottak el észrevételek, de volt támogató észrevétel is. Azon bírósági megállapításhoz, amely szerint elfogadással jön létre a tisztség, a következőket fűzi hozzá: ő nem abban a körben értelmezi, hogy a közhiteles nyilvántartással kéne ezt ütköztetni, hanem pontosan abban a körben, hogy ez a tisztségváltás a veszélyhelyzet előtt vagy közben történt-e meg. Mert ez a része a nyilvántartásnak nyilvánvalóan nem konstitutív, figyelemmel arra, hogy egyébként a bizottságnak mit kell figyelembe venni és ez véleménye szerint az NVB érvelését támasztja alá, miszerint itt januárban megtörtént az elnökváltás. A tervezetet szavazásra bocsátja.

Szavazás

A Bizottság 6 igen 5 ellenszavazat ellenében a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei 6. számú OEVB döntését megváltoztatta és a Jobbik Magyarországért Mozgalom időközi választáson jelölt szervezetként való nyilvántartásba vételi kérelmét visszautasította.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A napirendi pontokat a Bizottság feldolgozta, köszöni a részvételt és a mai munkát, az ülést bezárja.

k. m. f.

Dr. Rádi Péter
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke

